

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1506/06.06.2023

APROB,
PREȘEDINTE

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul Rezidențial pentru Copii cu Dizabilități Neuropsihice, str. Turnu Roșu, Târgu Mureș, județul Mureș.

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul Rezidențial pentru Copii cu Dizabilități Neuropsihice, str. Turnu Roșu, Târgu Mureș, județul Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 125/11.05.2023, președintele Consiliului de monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în data de 18.05.2023 la **Centrul Rezidențial pentru Copii cu Dizabilități Neuropsihice, str. Turnu Roșu, Târgu Mureș, județul Mureș**, denumită în continuare „centru”.

Din echipa de vizitare au făcut parte **Niță Gabriela**, inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Torje Claudia**, **Udroiu Loredana** experți independenți, **reprezentanți ai societății civile**.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Centrul Rezidențial pentru Copii cu Dizabilități Neuropsihice, str. Turnu Roșu, Târgu Mureș, județul Mureș, este o instituție publică fără personalitate juridică aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. Furnizează servicii sociale în sistem rezidențial copiilor cu dizabilități neuropsihiatrice, are o capacitate totală de 11 locuri și desfășoară activitatea în baza licenței LF000376, emisă de ANPDCA, cu durata 03.12.2019-02.12.2024. La momentul vizitei erau prezenți 11 beneficiari.

Centrul este amplasat în comunitate, într-o clădire formată din P+2 și o curte spațioasă. La parter există cabinetul medical și o sală de kinetoterapie. La etajul unu există două dormitoare, o cameră de zi, bucătăria și o singură baie, iar la etajul doi se află camera de zi, trei dormitoare și o baie. Centrul nu este semnalizat corespunzător, nu există o siglă sau panou care să evidențieze existența serviciului social în acea locație.

Structura de personal a centrului, conform statului de funcții cuprinde 21 posturi, după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru/Coordonator/Președinte	1/6	0
Medic	1/3	0
Asistente medicale calificate	1	0
Kinetoterapeut	1/3	0
Logoped	1/6	0
Psiholog	1/3	0
Psihopedagog	1/3	0
Asistent Social	1/6	0
Instructor de Educație	9	0
Administrator	1/5	0
Magaziner	1/3	0
Îngrijitor	1	0
Bucătar	1	1

Șeful de centru și echipa multidisciplinară formată din psiholog, medic, asistent social, kinetoterapeut și psihopedagog își desfășoară activitatea și în alte centre din cadrul DGASPC Mureș.

2. Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 11 de beneficiari, dintre care 4 fete și 7 băieți, cu vârste cuprinse între 6 și 17 de ani. Toți beneficiarii dețin un certificat de încadrare în grad de handicap.

Vârsta beneficiarilor:

0-5 ani	6-10 ani	11-14 ani	15-17 ani	18-26 ani
0	3	6	2	0

Beneficiarii sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
-	-	-	-		-	11	-	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Asociat	Mediu/ușor
		11	-

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

La momentul vizitei echipa de monitorizare a identificat mai multe aspecte privind accesibilizarea clădirii. De exemplu:

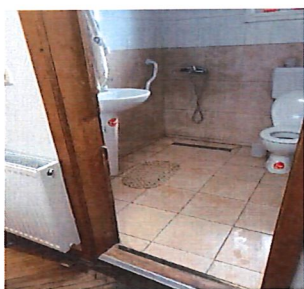
-(i)

(ii) în interior, holul și băile nu dispun de mână curentă;

(iii) accesul la etajele superioare se face doar pe scări, nu există lift, sau alt dispozitiv adaptat persoanelor cu dizabilități;

(iv) în dormitoare nu există spațiul de manevră corespunzător pentru utilizatorii de fotolii rulante;

(v) la interior, nu există semne (săgeți direcționare), cu scop de orientare și ghidare.

Art. 20 Mobilitatea personală

Beneficiarilor le sunt asigurate fotolii rulante pentru deplasare. Toți copiii sunt utilizatori de fotolii rulante, aceștia folosindu-le doar în exteriorul clădirii.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Centru deține materiale informative cerute de standardul de calitate precum carta și ghidul beneficiarului. Majoritatea beneficiarilor nu înțeleg drepturile pe care le au și modul în care le pot exercita (având nevoi foarte ridicate de sprijin pentru înțelegere și comunicare).

Centrul este dotat cu TV în camera de zi, de la fiecare nivel, la care beneficiarii se uită, de regulă, la desene animate. **Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)**

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

Centrul nu are personalitate juridică, prin urmare asistența de specialitate este asigurată, când este cazul, de serviciul juridic din cadrul DGAPSC Mureș. Pentru 8 beneficiarii măsura de protecție a fost instituită de instanța judecătorească, iar pentru ceilalți 3 măsura a fost instituită de către Comisia pentru Protecția Copilului. Cinci minori aveau încuviințată deschiderea procedurii de adopție. Din discuțiile cu personalul angajat al centrului a reieșit faptul că alocațiile copiilor sunt virate într-un cont personalizat, conform art. 129 din Legea 272/2004, iar banii de buzunar sunt gestionați de angajați pentru nevoile personale ale rezidenților.

Art. 13 Accesul la justiție

Echipa de vizitare a constatat că nu există pe rol dosare în cauze de natură penală sau civilă cu privire la beneficiari. Dacă este cazul se apelează la serviciile departamentului juridic din cadrul DGASPC Mureș.

Art. 10 Dreptul la viață

Decesele sunt notificate Consiliului de monitorizare, conform prevederilor art. 13 din Legea nr.8/2016. În cadrul centrului a avut loc un deces în ultimele 12 luni care a fost raportat corespunzător Consiliului de monitorizare.

- b) Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul deține avize de funcționare.

Centrul nu este dotat cu sistem de monitorizare video a spațiilor comune interioare sau exterioare.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

În urma vizitei de monitorizare nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică pedepse, tratamente inumane sau degradante.

Din discuțiile cu personalul și prin observații, echipa de monitorizare a constatat că aceștia nu sunt conționați. Situațiile de conflict sunt gestionate de către personalul aflat pe tură. În cazul în care acesta nu poate gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, se contactează șeful centrului și serviciul de urgență 112, conform procedurii.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz. Conform procedurii privind identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz și neglijență, gestionarea situațiilor de exploatare, abuz și neglijență se realizează prin anunțarea șefului ierarhic în interval de o oră de la constatarea abuzului. Din documentele puse la dispoziția echipei și din discuțiile cu angajații nu au existat astfel de cazuri.

S-a constatat existența unui registru de evidență pentru sesizări și reclamații, în care este consemnată fiecare deschidere a cutiei de sesizări, care se face conform procedurii de la nivelul centrului. Nu sunt sesizări scrise, conform registrului de evidență. De asemenea, centrul are montată o cutie de sesizări și reclamații în hol, la parterul clădirii. În registrul de reclamații și sesizări nu s-au găsit consemnate înregistrări cu reclamațiilor/sesizărilor copiilor. Luând în considerare că rezidenții au nevoi ridicate de sprijin pentru a înțelege și comunica, această măsură este îndeplinită formal, neconstituind o garanție efectivă pentru realizarea acestui drept.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Pe parcursul vizitei de monitorizare nu au fost identificate aspecte care ar putea să pună în pericol viața și integritatea corporală a beneficiarilor.

- c) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare, toți beneficiarii aveau emise certificate de naștere și cărți de identitate valabile.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Toți beneficiarii sunt instituționalizați de la o vârstă mică, unii au fost abandonați în maternitate. Personalul centrului face eforturi pentru menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă sau menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament. În prezent, nu există alte demersuri la nivelul centrului care să vizeze transferul rezidenților în comunitate și asigurarea unei vieți independente.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare și din discuțiile purtate cu personalul centrului a reieșit faptul că există un program zilnic de activități care include planificarea activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă. Centrul are în echipa multidisciplinară psiholog, logoped, kinetoterapeut și psihopedagog care aplică programul de intervenție a fiecărui beneficiar. Centrul deține o sală de kinetoterapie, dar fără aparatură de specialitate. În activitățile de abilitare și reabilitare este implicat și pedagogul de orientare.

Din analiza dosarelor a reieșit că beneficiarii sunt evaluați periodic (6 luni). Dosarele sociale ale beneficiarilor sunt complete.

Echipa de monitorizare a identificat fișe de evaluare psihologică a beneficiarilor, plan de consiliere, fișe de consiliere psihologică, psihopedagogică etc.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

În timpul liber, beneficiarii sunt implicați în diverse activități recreative și de socializare. Din declarațiile personalului, beneficiarii efectuează activități recreative

și cu ajutorul voluntarilor, precum: activități sportive, culturale și de petrecere a timpului liber, excursii, ieșiri în comunitate etc.

d) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare, conform procedurii prevăzută deținute de centru și consultate de echipa de monitorizare privind confidențialitatea datelor cu caracter personal.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Din declarațiile angajaților, doar unii dintre beneficiari mențin relația cu familia telefonic.

e) Educație (art. 24 CDPD)

Toți beneficiarii urmează o formă de învățământ, sunt înscriși la școala specială din orașul Tg-Mureș și din documentele puse la dispoziția echipei a reieșit că aceștia nu au absențe nemotivate.

f) Sănătate (art. 25 din CDPD)

Toți beneficiarii dețin o fișă de evaluare medicală și o fișă de monitorizare a stării de sănătate a copilului. Centrul are un medic NPI (neuropsihiatrie infantilă) cu normă parțială (1/3). De asemenea, toți beneficiarii sunt înscriși la medicul de familie. Pentru accesul beneficiarilor la servicii stomatologice, personalul centrului facilitează accesul beneficiarilor la medicul stomatolog prin programare, iar în cazul în care situația este mai complexă la Clinica de Chirurgie Maxilo-Facială din Târgu Mureș.

În cazul unei situații de urgență personalul medical al centrului anunță serviciul de urgență 112 și acordă primul ajutor până la sosirea ambulanței.

Centrul este dotat cu un aparat de urgență unde există un stoc de medicamente necesare pentru intervenția de urgență.

Beneficiarii au analizele medicale anuale obligatorii efectuate.

Centrul deține și aplică procedura privind ocrotirea sănătății copilului și fiecare beneficiar deține programul de intervenție pentru sănătatea beneficiarilor.

Tratamentul este administrat conform prescripțiilor medicale de către personalul medical.

g) Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

În prezent, niciun rezident nu este încadrat în muncă, majoritatea fiind minori și cu nevoi de sprijin foarte ridicate.

h) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Spațiile comune sunt curate și igienizate, iar dormitoarelor beneficiarilor sunt aerisite, dotate cu dulapuri pentru haine. Paturile sunt dotate cu saltele curate cu husă impermeabilă, iar lenjeria este bine întreținută.

Mâncarea este pregătită în alt centru, din apropiere și este transportată conform normelor de igienă. Sunt prelevate probe alimentare din meniu și sunt păstrate în frigider împreună cu alte alimente. Spațiile pentru păstrarea alimentelor sunt igienizate, curate, iar alimentele sunt în termen de garanție, etichetate. Personalul care manipulează alimentele are analizele medicale efectuate periodic, iar fișa de aptitudini eliberată de medicina muncii este parafată: „apt lucru în sectorul alimentar”.

Centrul este racordat la sistemul de apă și canal al comunei. Încălzirea se face cu centrală pe gaz petolier lichefiat, care asigură și apa caldă.

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Beneficiarii nu au vârsta legală pentru a vota.

- i) **Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)**

Nu există situații de incidență din sfera art. 11 CDPD.

I. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la Centrul Rezidențial pentru Copii cu Dizabilitati Neuropsihiatrice din strada Turnu Roșu, municipiul Târgu-Mureș, județul Mureș, echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

1. Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune, rampă la intrarea în centru, mână curentă pe holuri și în grupuri sanitare, desființarea pragurilor.
2. Semnalizarea corespunzătoare a locației cu panou/siglă care să arate existența serviciului social.
3. Montarea unei platforme pentru deplasarea pe verticală.

4. Găsirea unei soluții pentru spațiu de manevră pentru utilizatorii de scaune rulante.

Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

1. Dotarea cu sistem de monitorizare video în spațiile comune interioare și exterioare.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

1. Reevaluarea rezidenților și identificarea unor servicii adecvate nevoilor și preferințelor individuale pentru asigurarea transferului acestora în comunitate.

Art. 24 Educație

1. Sprijinirea rezidenților pentru a accesa programe educaționale formare și informale, inclusiv în învățământul de masă.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

2. Evaluarea nevoilor de abilitare/reabilitare a rezidenților și stabilirea necesarului de resurse pentru planificarea și desfășurarea activităților specifice.

3. Realizarea de cursuri de perfecționare continuă pentru personal/formarea personalului privind: prevenirea, recunoașterea și raportarea formelor de exploatare, violență și abuz; respect pentru diversitate; respect și încurajare pentru autonomia individuală și independența persoanelor cu dizabilități, afirmarea demnității persoanelor cu dizabilități, sprijin în luarea deciziilor, drepturile persoanelor cu dizabilități din perspectiva CDPD.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1. Diversificarea activităților de petrecere a timpului liber, culturale și recreative, atât în centru, cât mai ales în comunitate, inclusiv prin parteneriate cu voluntari, organizații neguvernamentale, instituții publice etc.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta.

Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare - Niță Gabriela

Expert independent - Torje Claudia

Expert independent - Udroi Loredana